

Số: /HD-UBND

Ninh Giang, ngày tháng năm 2026

HƯỚNG DẪN

Kỹ thuật chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng cho đàn vật nuôi năm 2026

Thực hiện Hướng dẫn số 03/BQLRKN-PKTNN, ngày 28/5/2026 của Ban Quản lý rừng và Khuyến nông về việc “Hướng dẫn kỹ thuật chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng cho đàn vật nuôi năm 2026”;

Theo thông tin từ cơ quan khí tượng, năm 2026 được dự báo sẽ ghi nhận nhiều đợt nắng nóng với cường độ mạnh và diễn biến khắc nghiệt hơn so với năm 2025. Nắng nóng có xu hướng xuất hiện sớm, kéo dài và gia tăng cường độ, đặc biệt trong các tháng cao điểm mùa hè từ tháng 5 đến tháng 8, tập trung tại Bắc Bộ và Trung Bộ.

Để chủ động phòng, chống, giảm thiểu thiệt hại về chăn nuôi và đảm bảo duy trì hiệu quả sản xuất chăn nuôi trong mùa hè, UBND xã hướng dẫn các biện pháp chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng cho đàn vật nuôi trên địa bàn xã như sau:

I. MỘT SỐ BIỆN PHÁP CHĂM SÓC VÀ NUÔI DƯỠNG ĐÀN VẬT NUÔI TRONG MÙA NẮNG NÓNG

1. Cung cấp nước uống đầy đủ, mát và sạch

- Cung cấp nước 24/24h cho vật nuôi, sử dụng nguồn nước đảm bảo vệ sinh, cần che, chắn tránh ánh nắng trực tiếp vào nguồn nước (téc nước), hệ thống cấp nước (đường ống, máng uống), đồng thời thường xuyên kiểm tra độ nóng của nước đảm bảo nước uống cho vật nuôi luôn mát (nhiệt độ của nước uống 20 - 25°C là tốt nhất).

- Tăng cường sức đề kháng cho vật nuôi: tăng bổ sung thêm một số chất trợ sức, trợ lực như Vitamin tổng hợp, đường Gluco-K-C, điện giải... Nên pha các chất trợ sức, trợ lực theo khuyến cáo của nhà sản xuất và chỉ cho vật nuôi uống khoảng 2 - 3 giờ/ngày, sau đó cho uống nước tự do theo nhu cầu. Nên tắm, chải cho lợn đực giống, lợn nái hậu bị, nái mang thai, lợn vỗ béo và đại gia súc tại những thời điểm chiều mát đảm bảo vệ sinh thân thể, thoát nhiệt tốt.

2. Điều chỉnh khẩu phần ăn hợp lý

- Tăng cường thức ăn dễ tiêu, giảm tỷ lệ thức ăn đậm đặc.
- Cho ăn vào thời điểm sáng sớm và chiều muộn, tránh cho ăn lúc nhiệt độ cao.

- Tăng lượng thức ăn xanh, bổ sung khoáng chất và vi chất. Khẩu phần ăn hợp lý đối với một số đối tượng vật nuôi như sau

* **Đối với trâu, bò:** cho ăn đủ thức ăn thô xanh như cỏ tươi (cỏ voi, cỏ ruộng, cỏ sả...), rơm, thân cây ngô, lá cây...bổ sung thức ăn tinh: cám ngô, bột 2 sắn, cám gạo, bột đậu...Muối khoáng và nước sạch luôn phải có. Cân đối khẩu phần: 60 - 70% thức ăn thô xanh; + 20-30% thức ăn tinh + 5-10% thức ăn phụ (muối khoáng, vitamin).

Khẩu phần cơ bản: trâu bò trưởng thành ăn khoảng 3 - 4% trọng lượng cơ thể/ngày (tính theo khối lượng thức ăn tươi hoặc 1,5 - 2,5% trọng lượng cơ thể nếu tính theo thức ăn khô).

* **Đối với Lợn:** sử dụng thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh đảm bảo dinh dưỡng theo từng giai đoạn phát triển của lợn. Thức ăn cho lợn phải đầy đủ dinh dưỡng bao gồm loại thức ăn chính là thức ăn tinh: cám ngô, cám gạo, đậu tương, bột cá, bột khô đậu..., thức ăn thô: rau xanh, bã bia, bã đậu... uống nước sạch đầy đủ. Cân đối khẩu phần: 70-80% thức ăn tinh + 20-30% thức ăn thô xanh + bổ sung khoáng và vitamin đầy đủ.

Khẩu phần cơ bản:

- Lợn con (10 - 30kg): ăn 4 - 5% trọng lượng cơ thể/ngày. - Lợn thịt (30 - 70kg): ăn 3 - 4% trọng lượng cơ thể/ngày.

- Lợn nái (đang mang thai hoặc nuôi con): tăng lượng thức ăn 10-20% so với bình thường.

* **Đối với gà:** cho ăn thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh đảm bảo dinh dưỡng theo từng giai đoạn phát triển. Hoặc sử dụng phối trộn thức ăn có đầy đủ thức ăn tinh: cám ngô, cám gạo, đậu tương, bột cá... Thức ăn thô: rau xanh, bã rau... uống đủ nước sạch. Cân đối khẩu phần: 60 - 70% thức ăn tinh + 30 - 40% thức ăn thô xanh.

Khẩu phần cơ bản:

- Gà con (1-3 tuần tuổi): ăn tự do theo nhu cầu

- Gà đẻ trứng: ăn khoảng 110-130 g/ngày/con. - Gà thịt (lớn): ăn tự do theo nhu cầu. hoặc 100-150 g/ngày/con.

* **Đối với vịt, ngan:** cho ăn thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh đảm bảo dinh dưỡng theo từng giai đoạn phát triển. Hoặc sử dụng phối trộn thức ăn có đầy đủ thức ăn tinh: cám ngô, cám gạo, đậu tương, bột cá... Thức ăn thô: rau xanh, bã rau... uống đủ nước sạch. Cân đối khẩu phần: 70-80% thức ăn tinh + 20-30% thức ăn thô xanh.

Khẩu phần cơ bản:

- Giai đoạn vịt, ngan 1- 4 tuần tuổi: Cho ăn thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh, ăn tự do theo nhu cầu, hoặc tính toán lượng thức ăn 50 - 120 g/con/ngày, 4 - 5 bữa/ngày, tỷ lệ Prorein 20 - 22%. Cho uống đủ nước sạch.

- Giai đoạn vịt, ngan nuôi thịt 5 tuần – trước xuất bán: cho ăn thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh, ăn tự do theo nhu cầu hoặc tính toán lượng ăn 180-220 g/con/ngày, 4 – 5 bữa/ngày, tỷ lệ Prorein 16-18%. Cho uống đủ nước sạch.

- Vịt, ngan sinh sản: giai đoạn nuôi hậu bị Protein (%) cần 13,5 - 15,5%; giai đoạn đẻ và đẻ Protein (%) cần 17 - 18%;

Các lưu ý chung để có khẩu phần ăn hợp lý:

- Đảm bảo đủ nước sạch, dễ uống mọi lúc.
- Chất lượng thức ăn phải tốt, không mốc, không ôi thiu.
- Thức ăn phải cân đối giữa tinh - thô để đảm bảo tiêu hóa tốt.
- Tăng khẩu phần ăn cho vật nuôi mang thai, nuôi con và vật nuôi đang trong giai đoạn phát triển.

- Điều chỉnh lượng thức ăn theo tình trạng thể trọng và mục đích nuôi. 3. Chăn thả, vận chuyển

- Không chăn thả vật nuôi trong những ngày nắng nóng, nhất là thời điểm nắng nóng trong ngày là từ 10 giờ sáng - 16 giờ chiều hàng ngày vì sẽ làm vật nuôi say nắng.

- Không để vật nuôi làm việc, vận động quá lâu trong điều kiện thời tiết nắng nóng; không chăn thả vào buổi trưa khi ngoài trời nắng gắt, nhiệt độ ngoài trời quá cao; không cột, nhốt vật nuôi ngoài trời nóng hoặc những nơi có nguy cơ nắng, nóng trong ngày.

- Hạn chế vận chuyển vật nuôi khi trời nắng nóng. Nếu phải vận chuyển đi xa thì phải có phương tiện vận chuyển chuyên dụng, mật độ hợp lý đồng thời dừng nghỉ để cung cấp đầy đủ nước uống cho vật nuôi.

II. BIỆN PHÁP CHỐNG NẮNG NÓNG CHO ĐÀN VẬT NUÔI

1. Cải tạo chuồng trại

Chuồng trại chăn nuôi phải đảm bảo thoáng, mát phù hợp với từng loại hình chăn nuôi, điều kiện hộ dân và đối tượng vật nuôi. Trong những tháng mùa hè và những ngày nắng nóng, cần áp dụng các biện pháp chống nắng nóng như sau:

- Trồng cây leo phủ mái; phủ rơm, rạ, lá cây, trồng cây xanh xung quanh chuồng nuôi...để giảm bớt ánh nắng chiếu trực tiếp vào mái, tường, chuồng nuôi.

- Sử dụng vật liệu cách nhiệt, lắp quạt thông gió, hệ thống phun sương. Lắp đặt giàn phun mưa trên đỉnh mái; khoảng 3m nóc mái/01 vòi phun. Khi phun mưa cần quan tâm việc tăng cường thông gió và thoát nước xung quanh, tránh làm tăng độ ẩm trong chuồng nuôi.

- Lắp quạt làm mát cho vật nuôi; nên dùng quạt treo tường, cao hơn lưng vật nuôi để đảm bảo an toàn; không nên dùng quạt trần.

- Đối với hệ thống chuồng kín ở trang trại công nghiệp thường xuyên kiểm tra hệ thống làm mát, hệ thống thông gió chuồng nuôi; có phương án đề phòng mất điện để đảm bảo hệ thống thông gió, làm mát hoạt động bình thường; đồng thời thường xuyên kiểm tra nhiệt độ chuồng nuôi để vận hành hệ thống phù hợp.

- Nền chuồng không để đọng nước, thường xuyên thu gom, làm vệ sinh sạch sẽ các chất thải (phân, nước tiểu) nhằm giảm sức nóng và khí độc từ các chất thải bốc lên.

- Cần che, chắn tránh ánh nắng buổi chiều chiếu trực tiếp vào đàn vật nuôi.

2. Giảm mật độ nuôi

- Tránh nuôi nhốt dày, phân nhóm theo độ tuổi và trọng lượng.

3. Phát hiện và phòng, trị bệnh cảm nóng, cảm nắng

- Biểu hiện của gia súc bị cảm nắng, cảm nóng: mệt mỏi, thở nhanh, tim đập nhanh; thân nhiệt tăng cao (41- 42⁰C), thở hổn hển, run rẩy, mạch đập yếu; nước mắt, nước mũi chảy, đầu cúi, thở chậm dần; con vật choáng váng, chân dạng, đi đứng không vững, lảo đảo... Nếu không kịp thời cứu chữa, có trường hợp thần kinh bị kích thích làm cho gia súc lên cơn co giật, sùi bọt mép, có khi trào máu ra miệng rồi chết.

- Biện pháp xử lý: nhanh chóng đưa con vật vào nơi thoáng, mát hoặc tạo bóng mát tại chỗ bằng cách che bóng mát cho gia súc; dùng nước mát, sạch cho uống đồng thời dội lên đầu, toàn thân nhiều lần, dùng vải thấm nước mát, đắp lên đầu cho đến khi gia súc hạ nhiệt. Dùng thuốc hạ sốt, thuốc trợ sức, trợ lực như: Cafein, Vitamin C,... theo hướng dẫn của nhà sản xuất hoặc cán bộ kỹ thuật.

III. VỆ SINH THÚ Y VÀ PHÒNG BỆNH

1. Theo dõi và xử lý kịp thời

- Theo dõi sức khỏe, phát hiện biểu hiện bất thường.

- Thường xuyên theo dõi tình hình đàn vật nuôi, khi phát hiện con vật không bình thường (bỏ ăn, sốt, ho, thở nhanh, tiếng thở khò khè, con vật đi đứng không bình thường, thích nằm ..) cần tách nuôi nhốt riêng để theo dõi, kiểm tra, giữ ấm cho con vật; khi phát hiện vật nuôi bệnh, chết không rõ nguyên nhân báo ngay cho cán bộ kỹ thuật và địa phương để có biện pháp can thiệp kịp thời; không vớt xác chết bừa bãi, không bán chạy vật nuôi bệnh.

2. Vệ sinh thú y, phòng bệnh

- Thu gom chất thải, khử trùng định kỳ.

- Tránh đọng nước, ẩm ướt, phát sinh mầm bệnh.

- Thực hiện tiêm phòng đầy đủ các loại vắc xin cho đàn vật nuôi theo đúng hướng dẫn của cơ quan thú y.

- Khử trùng tiêu độc chuồng trại định kỳ 2 tuần/lần nhằm tiêu diệt mầm bệnh và khống chế dịch bệnh lây lan.

- Định kỳ phun thuốc phòng, chống ve, ruồi, muỗi, bọ mạt...; phát quang bụi rậm, khơi thông cống rãnh để hạn chế côn trùng gây hại đến sức khỏe đàn vật nuôi.

- Tuyên truyền, vận động nông dân duy trì hoạt động chăn nuôi theo VietGAHP và khuyến khích nông dân áp dụng VietGAHP. Hạn chế người ra, vào khu vực chăn nuôi, có hồ sát trùng trước khu vực chăn nuôi, nên có biển cảnh báo để hạn chế người ra vào khu chăn nuôi.

IV. NHIỆM VỤ CỦA CÁC CƠ QUAN, TỔ CHỨC VÀ NHÂN DÂN

- Phòng Kinh tế: Căn cứ tình hình thời tiết thực tế địa phương để hướng dẫn, tuyên truyền cho tổ chức và các hộ chăn nuôi các biện pháp chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng kịp thời, an toàn, hiệu quả cho vật nuôi.

- Trung tâm Dịch vụ sự nghiệp công xã: Tăng cường tập huấn; tăng thời lượng, tích cực tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng về diễn biến tình hình thời tiết và các biện pháp chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng cho vật nuôi để các tổ chức, hộ chăn nuôi nắm bắt và chủ động phòng chống kịp thời.

- Cán bộ phụ trách thú y tăng cường theo dõi bám sát tình hình thời tiết để có hướng dẫn chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng kịp thời đến các hộ chăn nuôi.

- Các đại lý kinh doanh thuốc thú y trên địa bàn xã: cung ứng các loại thuốc chất lượng và có trách nhiệm hướng dẫn hộ chăn nuôi sử dụng thuốc đúng kỹ thuật, đạt hiệu quả cao và bảo đảm an toàn.

- Các Thôn, Đoàn thể chính trị - xã hội tuyên truyền vận động đoàn viên, hội viên mình theo dõi thời tiết, đàn vật nuôi của gia đình để có biện pháp chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng đạt hiệu quả cao.

- Các hộ chăn nuôi chủ động theo dõi thời tiết, đàn vật nuôi của gia đình để có biện pháp chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng kịp thời, hiệu quả; không chủ quan lơ là.

Trên đây là là hướng dẫn của UBND xã về “Biện pháp chăm sóc, nuôi dưỡng và phòng chống nắng nóng cho đàn vật nuôi”, UBND xã đề nghị các Phòng, các đoàn thể, Trung tâm Dịch vụ sự nghiệp công, các thôn, tổ chức, các hộ chăn nuôi thực hiện tốt các nội dung trên./.

Nơi nhận:

- Ban Quản lý rừng và Khuyến nông ;
- Lãnh đạo UBND xã;
- Phòng KT; Trung tâm DVSNC;
- Trưởng các đoàn thể; Thôn;
- Các đơn vị, cá nhân có liên quan;
- Lưu: VT, KT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Hoài Thu

